

POSTANOWIENIE

Dnia 10 lutego 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

w sprawie z wniosku K. W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.
o prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 10 lutego 2016 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...].
z dnia 20 listopada 2014 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 listopada 2014 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację ubezpieczonego od wyroku Sądu Okręgowego w O. z dnia 25 marca 2014 r., którym oddalono odwołanie K. W. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w O. z dnia 5 grudnia 2013 r. odmawiającej prawa do emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku wywiódł ubezpieczony, zaskarżając go w całości i wnosząc o jego uchylenie i zmianę przez przyznanie ubezpieczonemu prawa do emerytury, ewentualnie o jego uchylenie oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, a także o zasądzenie od organu rentowego kosztów postępowania.

Skarga kasacyjna została oparta na zarzutach naruszenia przepisów prawa materialnego w postaci art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia

1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz art. 113 ustawy z dnia 17 lutego 1961 r. o spółdzielniach i ich związkach, a także na zarzucie naruszenia prawa procesowego, tj. art. 233 k.p.c.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. z uwagi na to, że skarga jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie i zawierać argumenty na poparcie tego twierdzenia.

Powołanie się na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje bowiem skarżącego do przedstawienia wyводу prawnego, uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274). Dla uznania, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona nie jest zatem wystarczające twierdzenie skarżącego, że tak jest, ani zarzucenie naruszenia przepisów postępowania i prawa materialnego w taki sam sposób, jak wykazano w podstawie skargi. Z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika bowiem konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna

jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, czyli że jej zarzuty są zasadne „na pierwszy rzut oka” (*prima facie*) i w sposób oczywisty prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za błędny i jego wzruszenia (por. między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepublikowane i orzeczenia tam powołane).

Innymi słowy, w celu spełnienia przesłanki przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. należy wykazać „oczywistość skargi kasacyjnej” przez odwołanie się do argumentacji, która *prima facie* wskazuje, że zaskarżone orzeczenie wydane zostało z oczywistym naruszeniem prawa (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 30 czerwca 2007 r., II CSK 184/07, z 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07, z 10 lipca 2007 r., II UK 45/07, niepublikowane, z 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109), a takich argumentów nie można doszukać się we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej w niniejszej sprawie do rozpoznania. Podnosi się w nim bowiem jedynie, że „skarga jest oczywiście uzasadniona naruszeniem tak prawa materialnego, jak i przepisów postępowania, pozostającym w związku z wynikiem sprawy, którego przejawy podniesiono w zarzutach”, „nie może być wątpliwości, że prawo do wcześniejszej emerytury – w związku ze stanem faktycznym i prawnym – winno zostać przyznane, zaś przeciwne działanie organu rentowego i Sądu II instancji prowadzi do pokrzywdzenia ubezpieczonego, bezpodstawnej negacji jego uprawnień do zabezpieczenia społecznego i destabilizacji jego pozycji w postępowaniu z zakresu ubezpieczeń społecznych”, „przyjęcie owej skargi kasacyjnej ze względu na jej oczywistą zasadność jest konieczne w związku ze sprzecznym z przepisami prawa działaniem Sądu II instancji. Jest to bowiem jedyna droga do uniknięcia poważnego naruszenia interesów osób ubezpieczonych obecnie i na przyszłość poprzez zakwestionowanie działań organów państwowych nadużywających uprawnień i ukierunkowanych na pokrzywdzenie obywatela. Wydaje się, iż tak organy rentowe dążą do radykalnego ograniczenia dostępności

prawa do świadczeń społecznych i zmniejszenia liczby uprawnionych poprzez sztuczne i nieznajdujące podstawy prawnej obostrzanie kryteriów ich przyznania, pomimo iż ustawa zasadnicza przesądziła o konieczności przyznania zabezpieczenia społecznego, po spełnieniu warunków określonych ustawowo. Organy państwowe winny dbać o interes społeczny i chronić obywateli, nie zaś działać na ich niekorzyść poprzez pryzmat fiskalnej funkcji państwa” i wreszcie, że stanowisko Sądu Apelacyjnego „jest sprzeczne z zasadami prawidłowego i logicznego rozumowania, gdyż wnioskodawca mimo faktycznego związku ze spółdzielnią nie był jej członkiem i świadczył pracę dla R. w L. w ramach stosunku pracy regulowanego przepisami Kodeksu łącznie przez ponad 15 lat, co uprawnia go do prawa do emerytury w obniżonym wieku”. Z tego rodzaju stwierdzeń nie wynika nawet to, jakie przepisy prawa miałyby naruszyć Sąd Apelacyjny, a tym bardziej, na czym miałyby polegać ich naruszenie. Odwołanie się dla uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania do podstaw skargi nie może zaś wywołać żadnego skutku nie tylko dlatego, że podstawy skargi nie podlegają badaniu na tym etapie postępowania przed Sądem Najwyższym, ale również z tego względu, iż jak już powiedziano, rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, gdyż tylko one decydują o wyniku „przedsądu”.

Skarżący nie zdołał zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jego skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398⁹ k.p.c. należało postanowić jak w sentencji.

[l.n.]